

Recensie: Red Light

Streamz
donderdag 11 februari 2021

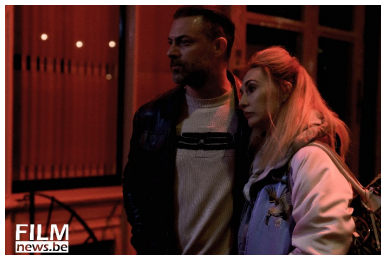

foto © Maarten De Bouw

Recensie:

Hoe geloofwaardig is het dat een populaire Nederlandse operazangeres met een duur horloge aan de prostitutieclub Tropicana in Antwerpen bezoekt om daar te achterhalen wat er met haar man gebeurd is? Die vraag stelden we ons bijna de ganse tijd tijdens Red Light, de Vlaams-Nederlandse serie die Wouter Bouvijn en Anke Blondé regisseerden. Laat ons het zo stellen, dat het al even ongeloofwaardig is dat zo iemand én zo wereldvreemd én zo naïef zou zijn dan dat Koen De Bouw voor deze serie zou getekend hebben om een klein bijrolletje te spelen als Sam De Man.

Eric Savenije (Jacob Derwig), een Nederlandse prof die in Antwerpen aan de universiteit les geeft, is vermist. Hij is gehuwd met Esther Vinkel (Halina Reijn). Het koppel is in het beginstadium van een fertiliteitsbehandeling omdat zij maar niet zwanger geraakt van hem. Zijn sperma wordt dan ook onderzocht. Esther verliest haar vader John (Tom Jansen) wiens bedrijf in slechte papieren zit. Maar de boog die haar afstandelijke, ja erg onderkoeld neergezet chique personage moet maken doorheen de serie van 'Lelies zijn slecht voor de stembanden' en 'Meer dan de helft van de mensheid is te beroerd om zelf zijn bed op te maken', iemand die aanvankelijk afstandelijkheid uitstraalt en klasse terwijl ze in de laatste aflevering in een hoodie te zien is (waarbij een visuele parallel gelegd wordt met Sylvia), is wat ons betreft te groot.

(lees steeds verder onder de foto's)

(c) Maarten De Bouw

Ook de plotwending is haar zeker naar het einde van de serie al evenmin gunstig gezind al vinden we Halina wel sterk in de scène waarin haar personage hoort dat de sperma van haar overleden man niet meer gebruikt mag worden voor ivf omdat daar een expliciete toestemming van hem bij leven voor nodig was die hij niet gegeven heeft. Ook de rouwperiode die ze neerzet, is sterk. Ze ziet haar man nog in de douche, in bed, en gebruikt zijn douchegel om hem te kunnen ruiken. Maar in huilscènes komt ze té pathetisch, té grotesk, té theatraal over binnenshuis (dat haar personage dat is in het Concertgebouw tot daar aan toe). Het lijkt dat Halina vergeten is dat tv en film een ander medium zijn en je daar minder sterk dient te projecteren dan binnen de podiumkunsten.

Ingmar Leka (Geert Van Rampelberg) is een pooier en mensenhandelaar die zowel in Amsterdam als in Antwerpen zijn netwerk heeft. Tussen wat hij zegt, dat alles wat ie doet legaal is 'De regel is hier dat ze voor het minst naar de politie moeten gaan. Zo houden we de stad veilig', en de werkelijkheid hij doet aan illegale prostitutie - gaapt een kloof. Met Elarbi (Bilal Wahib), een Nederlandse concurrent van hem komt het zelfs tot een oorlogje in het prostitutiemilieu. Geert speelt de ganse serie erg sterk en zet een personage neer dat erg wisselvallig is qua stemmingswisselingen. Van gewelddadig (hij geeft Sylvia een stevige klap in de buik) gaat ie in no time over in een liefdevol moment (slowen op Frank Boeijens 'Koud in mijn hart'). Of wanneer de sfeer opperbest is, klinkt het plots gevaarlijk: 'Gij vindt dat grappig of wat?' Kwetsbaar blijkt Ingmar in een lift. Hij is er angstig voor en knijpt dan als een bang jongetje in de hand van Sylvia. Of hoe ook stoere bolsters hun zwakke plek hebben.

(c) Maarten De Bouw

Samen met een alweer straffe prestatie van Maaïke Neuville, die als politieagente Evi, overtuigend een personage neerzet dat alle moeite van de wereld heeft om haar baan te combineren met haar privéleven, alcoholicus is en moeite heeft met het invullen van haar moederrol, behoort Geert onmiskenbaar tot de sterkhouders van deze reeks. Evi heeft ook iets contradictorisch en hypocriets. Een sexy lingersetje dat ze cadeau krijgt van Gust (Joren Seldeslachts) daar reageert ze erg slecht op, terwijl ze zich wel aangetrokken voelt tot het prostitutiemilieu waar ze op eigen houtje undercover in wil gaan. Het is diezelfde aantrekkingskracht, voornamelijk om haar vragen beantwoord te zien, die Esther naar Antwerpen doet komen. Evi gaat ook naar een psychologe voor haar relatie, maar vooral ook om komaf te proberen maken met haar demonen: haar moeder gooide zich voor een trein en pleegde zo zelfmoord. De vraag die haar psychologe (Sachli Gholamalizad) haar stelt: 'Hebben je kinderen geen recht op zo veel liefde en aandacht omdat je het zelf nooit kreeg?' beantwoordt ze later op een manier die kan tippen aan het einde van Ibsens 'Een poppenhuis'. Haar keuze ingegeven door haar woorden 'Ik ben geen echte moeder. Ik kan dat niet. Ik wil dat niet.' is zelfs anno 2021 behoorlijk controversieel waardoor ze lijnrecht tegenover haar mannelijke collega Sam komt te staan die veel over heeft om voor zijn vrouw Veerle (Ruth Becquart), die aan MS lijdt te kunnen zorgen: 'Jullie verwachten te veel van mannen. Wie zorgt er voor je kinderen? Misschien moet je eerst eens beginnen met jezelf.' klinkt het scherp uit zijn mond aan het adres van Evi. Veerle stelt: 'Tijd is prachtig als je het hebt' en Gust antwoordt van zijn kant op Evi's bedenking: 'Ge hebt efkes niets te kiezen. Ze zijn er, hé.', verwijzend naar hun kinderen.

(c) Maarten De Bouw

Red Light legt wat ons betreft te veel parallellen die er te dik op liggen zodat de serie op den duur wat artificieel overkomt. Zo zien we de zwangere sekswerkster Sylvia (Carice van Houten), die samen met Ingmar het bordeel leidt, haar echografie verbranden in de gootsteen. Later zal Esther datzelfde doen (weliswaar geholpen) maar dan met een kattenbelletje. 'Kan je wat daarop staat, een redelijk banale afscheidstekst, ook geloofwaardig vinden van iemand die onder andere Søren Kierkegaard doceert?' vragen we ons af.

Verschillende parallellen worden gelegd tussen de personages. Zo is Evi niet alleen een disfunctionele moeder, ook die van Sylvia is dat. Dat de twee uiteindelijk ook elkaar ontmoeten in het kader van het onderzoek waar Sylvia uithangt, staat dan ook in de sterren geschreven. 'Kleine kinderen, kleine zorgen. Grote kinderen, grote zorgen.' weet de vrouw Evi te zeggen.

Ook de scène waarin we Esther 'Je moet altijd cash achter de hand hebben' een grote som cash geld zien bijeen pakken, verwijst dan weer naar een eerdere scène waarin Ingmar hetzelfde doet. Verder zijn er nog de honden van Rocco (Jonas Vermeulen) en die van Sam. En is er het moment dat Maaïke een sigaret opsteekt in haar scène die meteen volgt nadat Halina ook een sigaret heeft opgestoken. Daarbovenop zijn er ook twee personages, waaronder Sylvia als ze een klant heeft, die doen alsof in de serie, die acterend acteren.

Niet alleen visueel wordt er overigens volgens ons naar elkaar verwezen in Red Light, ook sommige dialogen leken ons terug te komen maar dan in een andere situatie en door een ander personage uitgesproken. In de montage worden de scènes tussen de uitvaarten van respectievelijk Imana (Saar de Groof) en John (Tom Jansen) met elkaar afgewisseld om vooral het contrast te tonen tussen de twee milieus. Sylvia krijgt daarbij 'verlos ons van het kwade' te horen, wat bij haar nazindert omdat ze uit het verstikkende en gevaarlijke milieu wil stappen. Haar vriend wil ze aangeven, maar anderzijds wil ze het kind van hem dat in haar buik groeit wel houden. Over contradictorische gevoelens gesproken.

Red Light quote onder andere de Amerikaanse auteur Charles Bukowski met 'You can't beat death but you can beat death in life, sometimes. And the more often you learn to do it, the more light there will be.' Veronique Wagelmans (Anne-Laure Vandeputte die er zoals steeds moeiteloos in slaagt om een wat psychisch bezeten mysterieus 'Onbereikbaar zijn is een mensenrecht' personage sterk neer te zetten) is het type studente dat aanpapt met een docent om haar cijfers veilig te stellen want Kierkegaard daar snapt ze toch niet alles van ook al hangt ze aan Eric's lippen tijdens en na de lessen. Verder kent de serie uiteraard behoorlijk wat operafragmenten die overduidelijk niet live op de set zelf ingezongen zijn door Halina terwijl dat wél het geval lijkt te zijn bij het personage waar Esther les aan geeft.

Of het de bedoeling was van de schrijvers (Esther Gerritsen, Christophe Dirickx, Frank Ketelaar en Halina Reijn) weten we niet, maar met momenten hebben we toch ook behoorlijk gelachen met enkele dialogen. Wanneer Geert faket dat ie onderweg van Amsterdam is naar Antwerpen maar in feite gewoon aan het neuken is, klinkt het: 'We rijden juist een tunnel in.' En wanneer een zwangere Sylvia soep krijgt van Esther klinkt het 'Ik zit vol.' Wat dat laatste betreft, stelt Ingmar dan weer eerder, wanneer hij vindt dat Sylvia te weinig eet: 'Ik zal wel bepalen wanneer je vol zit.' Kijk, dat vinden we nou ontzettend grappig zie, omwille van de dubbelzinnigheid die deze teksten bevatten.

Maar net voorbij de helft van Red Light begint de serie wat te slepen en is er al eens een shockeffect of stevige plot twist nodig om ons bij de les te houden.

Meer dan een psychologische thrillerreeks toont Red Light ons vooral hoe vrouwen hun rol in de maatschappij anders inkleuren en niet aan de klassieke verwachtingen kunnen of willen voldoen. Hoe zij soms niet kunnen of willen kiezen voor het moederschap. De serie bekijkt de zaken dan ook volledig vanuit een vrouwelijk perspectief en is dus feministisch - 'Je moet je toch kunnen beschermen als vrouw?' klinkt het uit de mond van Esther wanneer ze een jachtgeweer bovenhaalt in Warmelo - maar voelt soms ook wat eenzijdig aan en wordt daardoor na verloop van tijd voorspelbaar.

Het allergrootste contrast in Red Light stelt zich in hoe verschillend de Vlamingen acteren tegenover de Nederlandse cast. De Vlamingen overklassen moeiteloos hun Nederlandse collega's door hun inleving, de psychologische gelaagdheid die ze in hun personages steken. Op dat vlak blijven de Nederlanders toch eerder eendimensionaal en kil hun lijntjes opzeggen.

< Bert Hertogs >

Red Light is vanaf 19 februari 2021 te zien bij BNNVARA op NPO 1. In Vlaanderen wordt de reeks later uitgezonden op vtm. De serie is wel al te zien op Streamz waar het een van de best bekeken series op het streamingplatform blijkt te zijn.